

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

A szabadelvű párt.

Nov. 11.

(T). Lehet itt kormányváltás, lehet itt kormányelnök akarki, ha, amint megirtuk, a szabadelvű párt, az ellenzéki rókák hizelgésének ellenállni nem tud s az ellenzéki szellem trójai falovát, falai közé bocsájtja. Le fogjuk járni minden embertünket, behozzuk a francia kormányváltás napirendjét, ami ha nem veszélyes ott, valódi veszély lenne itt, mert megzavarná nyugalmunkat, fejlődésünket; izgatottságot szülne a politikában és a kedélyekben, amennyire a magyar nemzetet a politikától elválasztani nem lehet. De még ha lehetne is, a politika az a tenger, amelyen a nemzet hajója uszik, s a politika hánykódása, hullámzása, visszahatással van mindenre.

Az ellenzéki lapok egyre regisztrálják a szabadelvű pártban fennálló egyenetlenséget és szét huzást, valamint, hogy nem késnek dicsőíteni azokat, kik e széthúzásnak mozgató erői vagy eszközei. Nagyon sajnálnók, ha ezek az ellenzéki dicséreték, bizonyos hiúságok simogatásával madarakat tudnának a lépre csalni, de a szabadelvű pártot nem hisszük olyan szánandónak, hogy az ily kicsinyesen hiú

párttagok befolyást gyakorolhatnának reá s izoláltan ne marádnának.

A kit egy-egy kerület a képviselői mandátummal megtisztel, annyira kiskorutalán csak még se lehet, hogy az ellenzéki dicséreteknek felüljön és be ne lássa, hogy azok őt, mint az ellenzék eszközt akarják az agitációba beugratni. És ha ilyen képviselők a szabadelvű pártban még is akadnának, föltesztünk annyit a higgadt és komoly elemről, hogy ártalmatlanokká tudják őket tenni.

Ebben a komoly pillanatban, amely komoly pillanat 1867. óta még nem volt, minden lépés megejtéséhez mély megfontolás kívántatik. Az uralkodó kedélye lehangolt, s hogy lehangolt kedély állapotban az érzékenység is fokozott az lélektani bizonyosság; azok tehát, kik ily nehéz tágkörű helyzetben az ügyek kiegyenlítésén fáradoznak, lelkiismeretes, komoly és hazafias magatartást követelhetnek attól a párttól, mely a helyzetnek csak is úgy képes ura lenni, ha össze fog

Az uralkodó és nemzet közt, ha netalán félreértés forogna fenn, ennek kiegyenlítését sem henczegéssel, sem éles állástfoglalással nem lehet létre hozni, csakis a dolog természetéhez megkívántató igazán becsületes hazafisággal és józan észszel, ami pedig, hogy nem min-

denkinél van meg, tapasztaljuk. Tapasztaljuk, mert még a féle beszédek is hallunk: „Nos? Hát aztán mi lehet, ha nem jön is létre az egyetértés?”

Hogy mi lehet? Erre háromszáz évnek és a 67. óta lefolyt 25 évnek története felel meg. Hogy milyen volt haladásunk ezen huszonöt év alatt az előző évszázadokhoz képest. Ez alatt a 25 év alatt, melyet király és nemzet, egyetértésben éltek le. És hogy az elmúlt századok viszályai melyik félre hatottak károsabban?

Arra megint csak megfelel a birodalom tulsó felének előbbre haladottsága, amely fél kebelében az uralkodó házfényét elhomályosítani a magyarok viszálya nem volt képes. Az uralkodó házbatalma mindig meg volt Velünk, szegény elnyomatott nemzettel szemben nem igen tapasztaltuk éreje fogyását, vasmarka gyengülését: de a mi helyzetünk elhagyatott volt és szomorú.

Csak 1867. óta nem az. Hát most ujabban kockára tegyük? Hogy merredölne a mérleg, nem tudjuk, de hiszen nem is reméltük soha hogy ellenünk fogdólni . . .

A becsületes hazafiak józan szava legyen a mi vezetónk, tanácsadónk! A nemzet java, boldogsága legyen a sza-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

FOLTÉNYI VILMOS.*)

Irta: Mándoky Béla.

Az örök ifjuság titkának tulajdonosa, a jókedv és élcz kiapadhatatlan forrása, ki kora ifjuságától kezdve mostanig, nem ismert bánatot, nem ismert keserűséget. Ki arra született, hogy aranyos kedélyével mindig felvidítsa azokat, kik körében vannak. Hogy hány éves Foltényi ifju ur? találja ki a kedves olvasó. Született 1820. május 24-én Komjáton Nyitramegyében. Én azt hiszem, tévedés van a dologban, mert ma is úgy jár Vilmos bácsi, mint ezelőtt 28 évvel, midőn még együtt szerepeltünk a vigjátékokban! . . . Ő akkor is a szeles gavallérokat személyesítette.

Szerencsés temperamentum! ki soha sem komolyodott el semmiféle változásain a sorsnak. Ha valami kellemetlenség érte, rögtön kielc zelte baját! . . . Társai jót nevettek rajta és ő is kaczagott társaival.

Nagy ideje, hogy a magyar színészet vándorbotját kezébe vette. — Azóta ötvenkét év

tűnt el. . . Kartársai kihaltak mellőle egytől-egyig. Ő most is rugékony fiatal ember. . .

Negyvennégy évig hiven, odaadással, soha nem lankadó lelkesedéssel, mint a régi gárdánál szokás volt — szolgálta Tháliát.

És pedig nemcsak példányszerű becsületeséggel, hanem dicsőségteljesen is. Azután önként letette a vándorbotot, mely kezében mindig babér és folyondárral volt díszítve és visszavonult. . . Ha végig nézünk működésén: Vilmos bácsit mindig ott találjuk, hol a magyar névnek becsületet — és dicsőséget szereztek. Tagja volt az „Első magyar négyes daltársulatnak”, mely bejárta Olaszont, Karinthiát, Ausztriát, Dániát, Sveiczot, Francia és Angolont és nemcsak, mint énekes tűnt ki — hanem, mint nemzeti táncos is. Könnyű volt, mint a pehely! nem csoda?! Hódi Muki jól tartotta ötlet suhintékos bablevessel! . . .?

1848-ban ott találjuk a honvéd tüzérség-nél, mint irányzót, később, mint tüzemestert. Nagyon jól irányzott mindig, mert sebet oszthatott az ellenség csapatai közt elget; de ő hála Isten! nem kapott egyet sem. A forradalom után egy darabig ő is bujdosott, végre a színészetnél talált megnyugvást és menhelyet. Midőn az első „magyar színtársulat” Szabó József igazgatása alatt 1856-ban a magyar népszínművel először hódította meg a kedélyes

„bécsi“-eket, (a József-városi színházban) Foltényi is tényező tagja volt e kitünő színtársulatnak.

1861-ben Reszler Istvánnal, e derék igazgatóval jött Debreczenbe: ez időtől kezdve a mai napig csak egy telet töltött távol — Aradou, midőn az Intendatura feloszlott.

Azóta nem vált meg Debreczentől sohasem, hanem hiven őrzi a „Polgári-Casino” könyvtárát! Ismeri őt az egész város; apraja-nagyja tiszteli, szereti — mert évek hosszú során át kivívta magának az elismerést és közbecsülést.

Foltényi bácsinak van még egy kincse, melyet egész életében pazarul szórt boldogboldogtalannak, — de azért még mindig meg van az egész — ez jó szive! — Kérelmezőt, vagy szükségben szenvedőt soha sem utasított el. Előtte áll mindig az örök igazság szava: „Az Isten ezerszeresen fizeti vissza!”

Ugyanez évben az 1861-ben vette nőül méltó társát, Szabó Amália művésznőt. Ez Isten után Vilmos bácsinak legfőbb kincse! Öröngyala, boldogsága . . . mindene! . . .

E szellemdus okos asszony mellett élete vigan pereg. Kedélyvilágában most is ifju ember . . . könnyű mint a madár . . . az élet terhért nem igen ismeri elégedett, és feltalálja boldogságát kis — egyszerű magányában.

Mint művész szok közé tartozott, kit mindenki szeret, tisztel! Elegáns, szeretetre méltó

*) Mutatvány szerzőnek „Színészvilág” cím alatt, a jövő hónapban megjelenendő érdekes kötetél.

badelvü párt vezére! Az ellenzéki bujtogatás paradicsomi kigyósága bölcse példája a bibliának, ez legyen szemünk előtt és a mindenható segélyét kérjük igaz jóakarathoz, amely segélyre most szükségünk van!

Belföld.

A hivatalos lemondás. A hivatalos lap tegnapi száma a következő jelentést teszi közzé: Ó császári és apostoli királyi felsége, folyó évi november hó 6-án kelt legf. elhatározásával, a magyar összes miniszterium hivatali lemondását, hű és buzgó szolgálatainak elismerése mellett legkegyelmesebben eltagadni, egyszersmind azonban meghagyni méltóztatott, hogy az egyes miniszterek, további legfelsőbb elhatározásig, hivatalos működésüket folytassák.

Miniszterek Bécsben. Mint a „Bud. Corr.“ nek Bécsből írják: Szapáry Gyula gróf miniszterelnök Fejérváry Géza báró és Wekerle Sándor miniszterek, valamint Bánffy Dezső báró a képviselő ház elnöke, Tisza Kálmán és Széll Kálmán országgyűlési képviselők tegnap reggel oda érkeztek Szapáryt és Wekerlét, valamint a három képviselőt ő felsége az ált. ános kihallgatások után külön kihallgatáson fogja fogadni. 1 órakor fogadja ő felsége Szapáry Gyula gróf miniszterelnököt; a képviselők közül először Tisza Kálmán, azután Széll Kálmán és végül Bánffy báró fog ő felségénél megjelenni. Tisza Kálmán a Sacher szállóban, Széll Kálmán a Frankfurt városához és Bánffy báró a magyar koronához címzett szállóban szálltak meg. A miniszterek minden esetre még a mai nap folyamán is Bécsben maradnak. Wekerle pénzügyminiszter tegnap délelőtt hosszabb ideig érkezett Mauthner hitelintézeti igazgatóval.

A sajtó s válságról.

Általában véve minden lap megegyezik abban, hogy Szapáry gr. lemondása végleges s hogy nem őt fogják megbízni az új kabinet megalakításával.

A „Pester Lloyd“ is azon kezdi, hogy Szapáry visszalépése befejezett és megmáshatatlantény. A miniszterelnök jobb sorsot érdemelt volna, mint a milyen osztályrészeül jutott. Egyet mindenki el fog ismerni Szapárynál, mint nagy államférfiú tény, hogy volt

alkotásait még soká fogják emlegetni a közönség körében. Vilmos bácsi úgy szólván universális művész! Neki mindegy volt akár dráma, vigjáték, bohózat, népszimű, opera, operette, ballet, mert még mint tánczos is ritkította párját. Játékrendjére ellehetett mondani, hogy egy egész színházi műsor volt, minden változatosságával együtt. A debreczen-nagyváradai jó közönség előtt feledhetlen lesz „Dumont gavallér“ (Tékozlóban), „Bum-Bum generális“ (Gerolsteini hercegnőben), „Calchas főpap“ (Szép Helenában), „Mydas“ (Szép Galatheában), „Rejtey ur“ (Fenn az ernyő nincsenkas-ba), „Ugriska“ (Mamában), „Quasimodo“ (Notredamei harangozóban), sat. de hát ki tudná előszámlálni azokat a sok jó alakításokat, melyeket közel 30 év alatt a nagy közönség mulattatására eljátszott, hiszen azoknak a száma ivekre menne!

Most már nem gondol a szinpadra! csendes polgári élet él. De azért ha színésszel találkozik az utcán, arca kigyulad, szeretetre méltó mókáival fogadja, és boldog ha valamit tehet érte... vagy ha az illető valami sziveségre kéri.

Mindennap a Czegléd, bocsánat a Kossuth utcán sétál, úgy tesz mint a hű muzulmán, ha a mecset már bezárul előtte... legalább megszíról nézi!... Szelleme visszaidézi a dicsteljes napokat, midőn még nevétől visszhangzott a szent csarnok belseje!!!...

bátorsága arra a tájra lépni, a melyen Tisza elbukott, elbukott egy eddig példátlan terrorizmus következtében. elbukott abban a csatában, melyet a legális parlamentarizmus veszített el és oly viszonyok között, melyek a szétbomlásnak ezer csiréit hordták magukban.

S ez a morális bátorság és kötelességtudás el nem hagyta őt harmadfél éves kormányzati pályáján. Egyet azonban még ellenségeinek is el kell ismernie: céljainak tisztasága és tettvégyának hazafisága egyenlő magasságban állottak államférfiú bátorságával. Végül keresi az embert, a ki helyét betöltse. Int a közepszerűségekől, a kiken nem volna egyéb csillogó, mint a név.

A „Pesti Napló“ karrikírozza Szapárynak és Tiszának a multban egymáshoz való viszonyát s aztán a Szilágyiét s végül gunyolja a kormány és pártjának solidaritását.

„E szolidaritást megtalálták az elvben: a polgári házasság szükségét, melyet nem tagad senki s állnak az elvhez szilárdan, hogy meggyőzzék egymást elvszilárdságukról. Mikor pedig a Tiszaisták Szapárytól a kötelező polgári házasságnak azonnal való behozatalát követelik, úgy tesznek, mint az egyszeri zsidó, ki ezt az áldást mondotta barátjára: „Hundert Jahr sollst du leben — aber gleich!“ Ekként elintéztetvén a polgári házasság kérdése az új kormány alatt a szabadelvü párt újra megalakul s folytatja működését, az eddigi rendszert fentartva. Hiszen csak az az elv legyen megmentve és a válságon essünk túl egyébként kinek mi kifogása lehet az ellen, hogy a kormányparti képviselők együtt egy pártot megmaradjanak? Nekünk semmi kifogásunk ez ellen.“

A „Pesti Hirlap“ elmondván, hogy a Szapáry kormány megbukott a válság lebonyolításával foglalkozik s megemlíti, hogy Wekerlét óhajtják a lépő kabinet tagjai miniszterelnökkül, cikkét így végzi:

„Ha a korona teljes meggyőződést nyer arról, hogy Magyarországon a kormányzás a mostani többségnek tisztán kifejezett akarata szerint, csakis az eleje adott liberális program alapján lehetséges s ehhez képest a korona az új kabinetnek beleegyezését megadja: akkor a mostani többség a legkisebb csorbulás nélkül folytatja politikai föladatát s az új kabinet haladéktalanul fölveheti a félbehagyott munkát. A különbség csak annyi lesz, hogy az új kormány mögött egy minden tekintetben megerősödött többség fog állani s az egész parlamenti helyzet megjavul.“

A „Budapesti Hirlap“ a válságról írván, a következőket mondja:

1885-ben Deczember 10-én játszott utoljára! ez volt 44 éves jubilleuma... Most van Vilmos bácsi másod virágzásban... tartson ez állapot olyan soká, hogy ő legyen a dicső utörök legutolsója!...! Ugy legyen!

A tör.

Iluska a köténye fodrát nézegette s könyörgő hangomra mit sem válaszolt. Jó! Dacra daczczal telek. Megfordulok, összefonom a karomat, nézek az ég felé olyan nyugalommal, mint egy ő ember. de a szívem remeg az izgalomtól s alig állom meg hogy vissza ne pislogjak.

Ilus ezen közben pipiske kis lábával fölborzolta a gyepet s aztán kegyetlenül letapos a cipője sarkával, hogy színté éreztem az összegyűrt és letipott fü nyöszörgését.

— Kegyetlen! Összemorzsolja a füvet!

— Igen hát!

— Iszonyu

— Mert nem halgatom meg. Tudom ugyanis azért hívott az erdőbe sétálni... Ne mondjon semmit. Tudja! Menjen a Dályai kasszonyok után.

Es durczásan megindult a kökény bokrok felé. Megrezzentem, látva, hogy csakugyan távozik. Es én pedig állok egy vén fa alatt tehetetlenül, nem szólhatok, pedig minden csöpp vérem forr, a szívem tombol s hallgatnom kell,

„A legérdekesebb jelenség a dologban az a váratlan fordulat, hogy az egész kabinet — marad a dolgok mostani állása szerint — és csak egyedül Szapáry gróf távozik helyéről. A válság az egyházpolitikai kérdések révén nyer megoldást. A leköszönő miniszterelnök holnap jelenteni fogja, hogy a korona nem fogadta el a kabinet szabadelvü álláspontját, tehát a kabinet leköszön. A párt azonban, amely hivatva van új kabinetet adni a koronának, ugyanazt az álláspontot foglalja el, a melyért a régi kabinet leköszön, nyilván ugyanez álláspont javaslatával fog tehát ő felségénél jelentkezni az új kormány is. Es a korona most már jóváhagyását lesz hivatva adni ahhoz, a mit megtagadott Szapárytól. Ez a helyzet fonáksága. — Mintha a közt volna a választás, hogy a párt tartassék-e fenn avagy Szapáry. A döntő tényezők a párt együtt tartását tekintették fontosabbnak s a miniszterelnökjelölt Wekerle, a kivel a pénzügyminiszteriumban ma délelőtt mintegy másfél óráig tanácskozott Szapáry gróf.“

A cikk így végződik;

„Hiszen eleje, vége és közepe ez egész vajudásnak röviden és magyarul csak ez és nem más: szabadulni Szapárytól és kikerülni Apponyit.“

A „Magyar Hirlap“ a jövő miniszterelnökének Wekerlét tartja. „Azt hisszük — így ír a „M. H.“ — hogy Wekerle elfogadja a kormány alakítására a megbízást és sikerülni is fog neki, hogy a mandatumnak megfelelően. Elfogadja, mert eddigi szereplése, megkezdett nagy reformjai parancsolják neki, hogy ne térjen ki a felelősség elől és megfelelő majd a megbízatásnak, mert ő benne koncentrálóduak leginkább az összes pártok szimpátiái.“

A szabadelvüpart értekezlete.

A szabadelvüpart tegnapi értekezlete történeti jelentőségre tarthat számot. Lelkes és egyértelmű manifesztációja volt ez az egyházpolitikai kérdések liberalis alapon való megoldásának, a kötelező polgári házasság behozatala mellett.

Az értekezleten elsőnek Szapáry Gyula beszélt, kifejtvén először is azt hogy miért nem nyilatkozott előbb a párt előtt a függőben levő egyházpolitikai kérdésekről. Mert, ugymond, a megállapodás ezeket illetőleg csak a legutóbbi időben létesült — és mert elakarta kerülni, hogy a válság e kérdésekben álljon be — mit azonban sajnálatára nem kerülhetett el.

nehogy eláruljam a nagymamának. Mert a nagymama borzasztó hölgy, a kinek legkedvencebb olvasmánya Pál apostolnak Timótheushoz irt levele és szt. Jánosnak a mennyei jelentésekről való könyve. Mondják még róla többet? Hatvan év óta elfelejtette a szerelem gyönyöreit, melyről most halvány fogalma sincsen. Mikor az evangéliumot nem olvassa: a pápaszemét törülgeti vagy az etagéron rendezgeti a majolika vázákat. Mikor szórakozni akar, össz szid.

Te korbely, mi lesz belőled? Játékon jár az eszed? (Játéknak nevezi, hogy a képes könyveket mutogatam Iluskának, ajkától két czolnyira lehet ajkam s tévedésből hideg arczomat bársony arczához simithatom.)

Szóval a nagymama ki nem állhat. Epés hangon beszél velem s szurós tekintettel a pokol fenekére kerget. Oh, én sem imádom a vén sárkányt. De ki is tudná szeretni? Hiszen olyan ránczos az arca, mint a százéves pergamen és az egész asszonyosság emléket engem egy rémes éjszakára, amikor az utcán barangoltam, mert a nagyapám a csibukszárral várt a szobámban. Azt hiszem beszélőniva volt velem az öregnek, a miatt a pár rongyos forint miatt, a mit a színész urak elnyertek tőlem a Ringliben.

Es ha elgondoltam, hogy Iluska milyen csuful bánt én velem s most szalad haza a nagymamához; a kit én gyűlölök és a kit ő szeret, úgy érzem, mintha szívemből vérkönyüt

A min...
böl, melyet...
tott felbe —

A kor...
három törvé...
lező polgári...
törvénybe...
korlátaról és...
felállított pr...

Söt mi...
arra vállalk...
házasságokb...
anyakönyvel...
nem részleg...
könyvekről...
az esketése...
polgári anya...

A kor...
részben elő...
benyújtásra...
is. De igen...
kérdésekkel...
tikai kérdés...
törvényjavas...
fogja tenni...
tesen a ház...

Hogy...
fenn nem t...
denki. Oly...
zet van, ho...
vény által...
alakulására...
féle házassá...
zet van.

Es ez...
alapelvüül k...
előtt megv...
polgárok egy...
lelőleg egy...
sági jogvisz...
állam bírósá...

Megál...
a házassági...
polgári háza...
s a kormány...
más alkalma...
1868: 53...
módosítható...
alkalmával...
leg mondati...

A he...
hogy mind...
pezték, eze...
nem eszköz...
is kijelent...
egy kérdés...

sajtott vol...
datlan tere...
— Ilu...

Sebes...
de szerette...
suttogni szá...
hogy megb...
arról sem...
higye el a...
zott rossz...
minden tu...
rám s ez is...
világból an...
imádom.

— No...
lott Iluska...

— Sz...
Villá...

dett, érez...
tem, hogy...
gos mosoly...
nem harag...
tot, hogy v...

— R...
— R...
noska! Há...

— M...
dett jutni...
— A...

Menjünk.

A miniszterelnök beszéde további részéből, melyet a lelkesedés gyakori kitörése szakított felbe — adjuk a következőket:

A kormány tett nyilatkozataihoz híven, három törvényjavaslatot készített el: a kötelező polgári anyakönyvekről, az izraelita vallás törvénybe iktatásáról és a vallás szabad gyakorlatáról és ezek előkészítése által megfelelt felállított programjának.

Sőt mivel az anyakönyveket illetőleg csak arra vállalkozott a kormány, hogy a vegyes házasságokból született gyermekekről, részleges anyakönyvek legyenek behozandók, most pedig nem részleges, hanem általános polgári anyakönyvekről és nemcsak a születésekről, hanem az esketésekről és halálozásokról is lesznek polgári anyakönyvek vezetendők.

A kormány még többet tett, mint amit e részben előre ígért s ezen törvényjavaslatok benyújtására megnyerte a korona jóváhagyását is. De igen jól tudja a kormány, hogy ezen kérdésekre! nincsen kimerítve az egyházpoltikai kérdések megoldása, sőt hogy éppen ezen törvényjavaslatok elfogadása még sürgősebbé fogja tenni más kérdések megoldását, nevezetesen a házassági jog szabályozását.

Hogy e tekintetben a ma fennálló helyzet fenn nem tartható, ez iránt tisztában van mindenki. Oly országban, ahol annyi vallásfelekezet van, hol a vallásszabadságáról szóló törvény által mód lesz adva új vallásfelekezetek alakulására is, nem lehetséges az, hogy annyiféle házassági jog legyen, ahány vallásfelekezet van.

Es ezért a kidolgozandó házassági jog alapelveit kimondandó, hogy abban mindenekelőtt megóvandó, az állam érdeke és az állampolgárok egyenjogúsága és hogy ennek megfelelőleg egy minden honpolgárra egyenlő házassági jogviszonyból eredő kérdések felett az állam bíróságai ítéljenek.

Megállapodott a kormány abban is, hogy a házassági jog szabályozásával egyidejűleg a polgári házasság is törvény által szabályozandó s a kormány álláspontja ez volt most is, aminek más alkalmakkor is kifejtését adott, hogy az 1868: 53. t.-cz. 12. sz. kassza csak az esetben módosítható, ha a házassági jog szabályozása alkalmával a polgári házasság kötése kötelezőleg mondatik ki.

A helyzet konstatálására megjegyzem, hogy mindezek a kormány megállapodásait képezték, ezekhez azonban a korona hozzájárulása nem eszközöltetett ki. Miként a képviselőházban is kijelentettem, a házassági jogra vonatkozólag egy kérdés volt az, amelyre nézve a kormány

megállapodásra nem jutott és ez e polgári házasság kötelező megkötésének kimondása. Ezen kérdést illetőleg is az eltérés nem annyira a dolog érdekében volt, hanem arra nézve, helyes és szükséges-e az erre vonatkozó nyilatkozatot most meg tenni és nem helyesebb-e ezen nyilatkozat megtételére bevárni a házassági jog részletes kidolgozását. Ezen kérdésre és az erre vonatkozó nyilatkozatra nézve nem tudott a kormány oly egyöntetű megállapodásra jutni, mely egyszersmind a korona jóváhagyását megnyerte volna. És minthogy a kormány meggyőződése az, hogy ily viszonyok közt az ország érdekében sikerrel nem működhetik, másrészt a parciális válság az általam fentjelzett okokból nem látszott kívánatosnak; az összes kormány beadta lemondását.

Az értekezleten beszéltek még Andrássy Tivadar, Hadik Barkóczy gróf, Chorin és Tibád és a vir fortissimus: T i s z a K á l m á n, akinek mély államférfiúi bölcsesség által sugalmazott felszólalása az egész pártnál énk viz hangra talált.

A tett egyértelmű nyilatkozatok minden kétséget kizárólag bizonyítják, hogy a szabadelpvüpart irányadó tényezőinek, mondhatni az egész pártnak közfelfogása a leghatározottabban kizárja azt a föltevést, hogy ez a párt az egyházpoltikai kérdéseket bármikor is egyó dalu felekezeti szempontból ítélte volna meg.

Kizárja azt a többször fölmerült gyanúsítást, hogy az egyházpoltikai kérdések megoldásában bárki is egyuttal egyes vallásfelekezetekkel szemben alkalmazandott retorziók megvalósítását vette volna célba.

És még egyet bizonyítanak: a pártnak a kabinettel való teljes szolidaritását, amelyből az ellenzék levonhatja azt a tanulságot, hogy a párt bomlását emlegető vádjai — mennyire alaptalanok voltak.

A fővárosból.

(A „Debreczei Ellenor“ fővárosi levelezőjétől.)
(Consumatum est. — Szabadelpvü szabadelpvü párt. — Válság a hegyen. — Duse jön — Duse nem. — K. Kópási Juliánka a népszínházban.)

A borongós, hűvös őszi időjárás homályos árnya ráterült a nagy terem üvegtetejére. A beszédek elhangzottak a nélkül, hogy csak egyszer is megszólalt volna az elnöki csöngettyű éles hangja, még a hegyen is, mintha valami kedvtelen nyomasztó hangulat ütött volna néma tanyát, — csak a balközépen nyult mereven a magasba egy nagyarányu orr, leghatalmasabb a

parlamentben a Pulszky Ferencz impozáns szaglószerve után, — legszerencsétlenebb orr egész Magyarországon, mely mindig a legválságosabb perczen ütődik oda, a hova éppen nem szabad lett volna — a nemzeti párt állandó reményének orra. Nemes szaglószerve némes uradnak, hanyadszor kelle immár megnyulnod és hányszor fogsz még megnyulni, míg elérsz oda, a hova annyi — de annyi idő óta epedsz, — ki tudná azt megmondani?

A Szapáry kormány volt. Magyarország kormányelnöke maga jelenté az országgyűlésnek a nagy eseményt s ime! az ellenzék, mely hónapok hosszú során át égő vágygyal, naponta fellobbanó és újra kilobbant reménnyel leste e perczet: elfeledt ujongni e pillanatban s a pártok közül, a melyik levert és kedvetlen, az az ellenzék, — a melyik pezseg és forr a felcsapó élet hevétől, az a bukott kormány pártja — a szabadelpvü párt. Ez a helyzet jellemző signaturája. A kormányt bukásában is az igaz szabadelpvüség fénye ragyogja körül, s így bukni dicsőség.

Válságos idöket élünk! Nem tudhatjuk mit hoz a közel jövő, de egyrészt köszönettel tartozunk az idök fejleményeinek. Magasan lobog a Lloyd épület üvegerkélyes termeiben a szabadelpvüség némes lángja és imé kétségtelenül bebizonyult, hogy a magyar szabadelpvüpart nemcsak névleg liberális. Jól esik nekünk látni, hogy mint mozdult meg hatalmas erővel e szinte élettelennek látszó nagy párt, s jól esik látnunk ott az elsők között a geszti nagy ággyástyánt, ezt a puritán kálvínistát, kinek nyaka sohasem hajlott meg, mikor nagy elvei és szent meggyőződése mást sugaltak, — jött légyen a nyomás fentről, vagy alantól — sohasem.

Az utcasarkokou, a tereken zajos lelkesedéssel kinálja a kultura számmal ellátott veressapkás harciosa a „rendkívüli kiadás“-t. Akad ilyen párosával is. A „Budapesti Hirlap“ és a „Magyar Hirlap“ lázas gyorsasággal sietnek értésül adni a nagy esemény következtét a főváros sensatio-szomjas közönségének. Szódálható-e az örömteljes gyorsaság, mikor annyi, de annyi hónapok óta napról-napra helyezték biztos kilátásba a „katastropha“ izgalmait. Bámu ates, de igaz, hogy az ellenzéki lapok már harmadfél év előtt biztosan tudták, hogy a Szapáry kabinet okvetlen meg fog bukni; csakhogy az időre nézve nem voltak egészen biztos értesüléseik; az az hogy nagyon is sok biztos értesülésük volt. Nem igen jósltak neki már rögtön, megalakulta alkalmával többet három hónapnál, hogy lett belőle harmincz, ezért nagy igazságtalanság volna az ellenzéki sajtót okozni, mely ha nagyon jó kedvbe volt is, legfeljebb ha egy-egy hétre

sajtott volna ki a fájdalom. Futottam a háládatlan teremés után és elfelő hangon mondtam: — Iluska . . .

Sebesen megfordult, mint egy galamb. Oh, de szerettem volna odarogyni lábaihoz s fülébe suttogni százszor, ezerszer: nem tehetek róla, hogy megbuktam az érettségim, nem tehetek arról sem, hogy nem bírok tanulni; de ne higgye el azért a nagymamának, hogy én átkozott rossz vagyok; oh mit tehetek róla, hogy minden tudományokból csak egy szó ragadt rám s ez is a szótárból: szerelem és az egész világból annyit tudok, hogy öt szeretem, nagyon imádom.

— Ne vágjon olyan savanyu képet, — szólott Iluska.

— Szeretnék eltűnni, — sóhajtottam.

Villámló tekintete az arczomon röpködött, éreztem perzselő sugarait. Es azt is éreztem, hogy Iluska bájos arca most csupa jószágos mosoly és hangja is engedékenyebb. Tehát nem haragszik. Mohón ragadtam meg a pillanatot, hogy visszacsaljám az erdő sűrűjébe.

— Rigót akarok ám fogni Iluskának.

— Rigót? Igazán? Oh maga édes Jánoska! Hát mért nem mondta mindjárt.

— Mondam volna, de szóhoz sem engedett jutni. Pedig elhoztam ám a tört is.

— A tört is? Oh kedves Jánoska. — Menjünk.

— Adja ide a kezét.

Felém nyujtotta kövérkés ujjait s úgy éreztem, mintha az egész világ boldogságát kezemben tartottam volna. És ez a nagy boldogság szinte elbágyasztott. Szerettem volna a föbe heveredni.

— Ne még, — szólott Iluska. Előbb vesse ki a tört.

Kivettem egy csonka fa barna törzsére. Mi pedig leültünk a föbe s vártuk az erdő tarka lantosait.

Nem sokáig kellett várni. Az erdő mélyéből madár füttvények hangzott fel és lassu libbenéssel röppent le a fatörzsére egy petyegett tollu, kis szárnyas jószág.

— Rigó, — sóhajtottam Iluska felé, s mig a madár billegett a fatörzsön, a leányon veszett a pillantásom.

— Oh, nem merem . . . — sóhajtottam tovább.

— Mit nem mer?

— Megmondani.

— Ne is merje.

— Es ismét mérgeesen és durczásan nézett reám. Haraggal és szerelemmel elegyült érzés törekedett föl belőlem s szólni akartam, de ő drága kis ujjait ajkamra illeszté.

— Csitt, — suttogá, — hadd énekeljen a rigó, el ne zavarja.

Odasugtam:

— Milyen torró az uja.

— Csitt.

— Ha elgondolom, hogy éppen ilyen a szeme . . .

— Kinek?

— Annak, akit én szeretek.

S milyen a szeme?

— Kék, mint az Iluskáé.

— És hangja?

— Édes, mint az Iluskáé.

Iluska a fülembé sugta, hogy fenn a fatörzsön el ne rezzenjen a madár.

— Hát mondja csak az egészen olyan, mint én.

— Egészen. Egészen.

Ijedt madár sivitás hallatszott. A rigó belépett a törbe s az csattogva szoritotta össze ballábát, éppen mikor a kalácsmaradék után akart nyulni egyenes csőrével.

Örömtől reszkette sugtam a leánynak:

— A rigót elcsiptem!

Ebben a pillanatban egyszerre megfelekeztem a szerelemről.

Ujlaki Antal.

prolongálta meg a kormány életét. Most aztán kimondta, hogy nem „prolongál” többé és természetesen a kormánynak buknia kellett.

A kombinációk leginkább Szél Kálmán vagy Wekerle neveit említik Szapáry utódául, és ez az utóbbi találgatás a legvalószínűbb. — Egy Wekerle miniszterium nemcsak a leghetesebb, de a legnépszerűbb és liberális szempontból legóhajtabb is volna. A jelen embere Wekerle: a jövőt Apponyinak foglalta le a Pesti Napó. Különben is a jövő már régóta a nemes grófé, a ki alighanem odaadna egy végtelen jövőt egy kicsinyke kis jelenért. — Egyelőre azonban csak „morális diadalokat” arat a neuzetiszinú párt „kimagasló” vezére, hihetőleg még hosszú ideig.

A „hegyen” is válság van. Nemes, tiszta öreg: jó volt neked elköltözned innen. A korporsódat elba mozták virággal, a lapok teleirak rólad bizonyos számú hasáboakat, ki is kísért a nyitott srhoz egy nagy csomó ember fekete ruhákban és három nappal később hangos a radikálisok klubja a korteskedés kábitó zajától. Le roy est morte, vive le roy! S őszszetűz a megürült széken a két nagy fiskális. A fürdő-utcai nagy adomázó látszólag sokkal erősebb, de nem tágit Hajdu Bösörmény öblöstorku Demosthenese, Szük az az egy szék kettőnek nagyon s félő, na kettérágják, egyik részét se lehetne használni, — két szék között a t. párt lehetne az, a ki a pad alá kerül.

A hirdető oszlopokat s a házak falait ellepik a hatalmas barna hirdetések, melyeken Évva ur a Népszínház igazgatója tudatja a t publikumot, hogy Duse, az isteni Duse „jön”! Legalább tizedszer „jön” már a nagy tragika, egy sereg színi referens máris remeg az élvezendő hatalmas gyönyör előzetes érzetében, ime jön az új hír, hogy Duse ismét nem jön. A közönség bosszankodik, a falragaszok eltűnnek és a színi referensek nem remegnek többé a gyönyör előzetes látától, — s mikor bosszus a közönség, s nem lázasak a referensek, ismét feltűnik az a bizonyos barna plakát, s a pénztárt ismét ostromolják, s a játék kezdődik újra. — Most már aztán nemcsak, hogy Duse nem „jön” hanem már Évva maga is „megy.” A kárpótlás nem elegendő, már azért sem, mert azt biztosan tudjuk, hogy Évva ur vissza jön, de már nagyon is késés, hogy Duse asszony szerencsétlené vajjon bennünket. Örvedetesebb hír az, hogy K. Kopácsy Juliska visszatér a népszínházhoz. Hittük, reméltük, — örvendünk neki. A férje drámáját a „Lemondás”-t e héten fogadta el a nemzeti színház, az ő lemondását azonban egyáltalában nem fogadja el a népszínház publikuma!

Szöllősy.

Irodalom.

Somló Sándor, ismert nevű költő s jeles színész előfizetést hirdet „Bolyongás” című ver kötetére, melyben az utóbbi 10 év alatt írt versei javát akarja összegyűjteni. A kötet kisebb költeményeken kívül tartalmazni fogja: az apród cz, a Kisfaludy társ. a t. ljalalmazott költői elbeszélést. A szerzetes cz. drámai költeményt, Falusi történet, Yorick stb. nagyobb verseket hosszabb mutatványokat két kiadatlan pályanyertes drámai művéből. Ovidius és Nagy-ravagyó-ból, s a Laucanus cz. drámai töredéket. A f. évi december hó végén megjelenő kötet 12—15 ivre fog terjedni. Előfizetési ára 1 frt 50 kr, mely össz. f. évi december hó 1-ig nevére címmezze Aradra (színház) küldendő. — Gyűjtőknek 8 előfizető után egy tiszteltpéldány jár.

A képes Családi Lapok 46-ik száma érdekes tartalommal jelent meg, hozva közleményeket V a r s á n y i Gyulától, T á b o r i Róberttől, R u d n y á n s z k y Gyulától stb. Illusztrációi is igen csinosak. Különben ez a lap minden tekintetben s mindég megfelelő egy művelt magyar család igényeinek. A lapot, melynek ára egy évre: 6 frt — ajánljuk a magyar olvasó közönség figyelmébe.

Napi hírek.

— **Városi közgyűlés.** A novemberi rendes városi közgyűlés ideje 23-ára van kitűzve. Számos fontos ügy elintézése mellett akkor ejtik meg a mátai biztos, illetéknyilvántartó és egyik polgári biztos megválasztását. A tanács nov. 15-én teljes ülésében a főispán elnöke alatt fogja előkészíteni a közgyűlés tárgysorozatát.

— A „**hatvanutca-baromvásártéri vasut**” részvényesei előértekezletet tartanak folyó hó 13-án vasárnap dél előtt 10 órakor a városház nagytanácstermében, a mikor a folyó hó 20-án tartandó közgyűlés tárgya, — a szándékolt egyesülés a helyivasuttal, kerül megbeszélés alá. Miért is kéretnek a t. részvényesek, hogy minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

— A **magyarfaló laczfalusi pap** L u k á c s László sajtóperre nagy érdeklődést kelt város szerte s a nagy közönségnek, mely a tárgyalást hallgatni szeretné, csak nagyon kis része fog beférni a terembe. L u k á c s László és védője C o r o y á n Gyula kolozsvári ügyvéd már tegnap megérkeztek Debreczenbe, s a törvényszéknél bemutatták magukat. Lukács 100 jegyet kért a tárgyalási terembe hivei számára, azonban ennyit nem adhattak neki. A jegyekkel bemenők tüntetni akarnak L u k á c s mellett. A törvényt alkalmazó bíróság következőleg alakul: I g y á r t ó Sándor kir. törvényszéki elnök, mint elnök, bírák: U j h e l y i András és M o c s i József bírák, dr. K i s s Dániel és dr. N a g y László jegyzők. A vádat maga C s e r n a Vincze kir. főügyész fogja vinni. Ha Lukácsot beszélni engedik, mint mondja, a vádével és vádbeszéd minden egyes pontjára ki fog terjeszkedni rengeteg beszédben, amit o l á h u l szándékszik megtartani. A tárgyalásra a román hites tolmács, H o s c s u k János m.-szigeti ügyvéd is beidézett.

— **Vasuti gyűlések.** A debreczeni létabagos derecskei vasut végrehajtó bizottsága holnap d. e. ülést tart a városháza nagytermében; d. u. pedig a debreczeni h.-nánási vasut igazgatóságá ülésezik ugyanott.

— **Boczkó Sámuel** rendőrfőkapitány az erdélyi színészet Ko oszvárótt tartandó jubileumi ünnepélyére utazott, hol a várost fogja képviselni. Távoléte alatt Beér Kálmán alkaptány helyettesíti. A főkapitány vasárnap jön haza.

— A **szilágyosmlyó-margittai vasut** engedményese Klobusiczky Béla m.-petri földbirtokos az iránt fordult a nagyváradi kereskedelmi és iparkamarához, miszerint eszközölj ki Nagy-Várad városánál, hogy 26,000 frt értékű törzsrészt vásároljon. A kereskedelmi és iparkamara ezt a kérvényt pártolólágot tette át a városhoz.

— **Eljegyzés.** Klein Jakab a helybeli Klein és Adler posztó nagykereskedő cég tagja eljegyezte Krieszhaber Dávid dettai termény és fakereskedő leányát Gizella kisasszonyt.

— **Szaj- és körömfájás** esetek az utóbbi napokban nagy számmal merültek fel a debreczeni határon a szarvasmarhák között. Különösen a Haláp és Nagy Csere nevű erdős pusztákat annyira ellepte ez a ragályos betegség, hogy a hatóság kénytelen volt azokat zár alá venni.

— A „**debreczeni munkás dalegylet**” f. évi 1892. Szept hó 11-én tartott zászló avató ünnepélye költségeire utólag a következő adományok folytak be: Dr. Varga Géza 1 db es arany, Bucsay István 5 frt. B. J 4 frt. Matolcsi István 3 frt. Viola Alajos 50 kr. Kronauer Gyula 5 frt. Miskolcziól a következő adományok folytak be: Szabó Gyula 2 frt. Énekes Béla 1 frt. Somogyi Gyula 1 frt. Popovics Károly 1 frt. Güllmár Gusztáv 1 frt. Komjáthy 1 frt. N. 50 krt. Kemetzky J. 50 kr. Papovics An al 1 frt. Téglás Erzsébet 1 frt. N. N. 50 kr. Dr. Frumm 1 frt. N. N. 30 krt. Fogadják e nemes szívű adakozók a dalegylet halás köszönetét. A debreczeni munkás dalegylet nevében Kurián Gyula jegyző, Zech József pénztárnok.

— **Régi pénzek bevonása.** A pénzügyminiszter körrendeletben értesítette Biharmegye közönségét, hogy a most forgalomban lévő ezüst érmek, u. m. a régi két forintosok, egy forintosok, huszasok, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{12}$ és $\frac{1}{30}$ forintosok, a 2 frt 30 kros koronatalérok f. é. december 31-vel forgalmon kívül helyeztetnek.

— A **debreczeni regale szövetkezet.** Tegnap röviden jeleztük, hogy az ital- és fogyasztási adók kezelésére vállalkozott helybeli polgárok szövetkezte megalakult. E tudósításunk kiegészítésül adjuk még a következőket: A szövetkezet hivatalos címe lesz: „Az ital- és fogyasztási adók beszedési jogának megváltására vállalkozott Debreczen városban levő adóköteles felek szövetkezte.” A szövetkezetet kormányozza: a szövetkezeti gyűlés, az intéző bizottság és a választmány. — A szövetkezeti tagok betéteik erejéig szavatolnak a szövetkezetben; a betett pénzek a szerződés tartama alatt ki nem vehetők. Az elnök és jegyzőn kívül választ a közgyűlés 24 tagu választmányt, mely havonként egyszer ülést tart, továbbá 16 tagu intéző-bizottságot, mely megválasztja és ellenőrzi a könyvvezetőt és a pénztárnokot, illetve a kebeléből naponként kiküldött napibiztos által a kezelő-személyzet működésére felügyel s gondoskodik róla, hogy az adóköteles felekkel szemben méltányos eljárás tanusittassék s ök mindennemű zaklatásoktól megkíméltesse. Az ügyvezető, kit szintén a közgyűlés választ, mindenben általános ellenőrzést gyakorol, a szövetkezetet a kincstár-al szemben képviseli s az egész ügymenet rendszeresítésében tényleges részt venni tartozik. Az elnök 400 frtot, a jegyző 300 frtot, az ügyvezető 1500 frtot kap évente, a napibiztos 5 frtot naponta. Ügyvezetőnek Pap Lászlót választották meg. Az intéző bizottság tagjai: Szentessi János Kovács János, Vilmos Lajos, Fabriczius Géza, Posszert János, Tóth Sándor kereskedő Boryász József, Jobbágy János, Kéki Sándor, Kovács Mihály, Harangi Sándor, Varga Lajos, Ungváry József, Fürst Ödön. Kövi Lajos. A választmány pedig: Szedlák József, Tóth Bálint, Lamprecht Frigyes, Megyaszi Sándor, Nagy Jakab, Szabó Lajos kereskedő, Kulcsár Gábor, Katz Lajos, Klein Miksa, Gödényi József, Strausz János, Félegyházi János, Kolossa Ádám, Pappler Ferencz, Horváth János, Fehér András, Szliuka István Batory József, Liptay Sándor, Csicsó Lajos, Debreczeni Lajos, Móricz Bertalan, Pelekey József, Huber J. Póttagok: Weber Izidor, Lusztig Károly, Kopeczki József, Váczy János. A szövetkezetbe összesen 163 tag lépett be, 78750 frttal. Ebből 48792 frtot biztosítékul tettek le a pénzügyigazgatóságnál, a többit berendezésre fordítják.

— A **Kossuth-utcai gyalogsági laktanya.** Háziezredünk másfél év mulva végképen megszabadul abból a kényelmetlen állapotból, melyben eddig a laktanyák és irodák szét-szórtsága, czélszerűtlensége miatt szenvedett. Jövő év koratavaszán megkezdik az új pavillon rendszerű laktanya építését a Kossuth utcai temető, a dohányraktár és a vasut által határolt tágas térségen. Az épületek nem csupán szabályszerűek, hanem árhitekturai szempontból is csinosak, szépek lesznek, díszére szolgálók a városnak. Terveiket Bécsben készítette egy hadmérnökkari százados, aki a kaszárnya építések terén elősmert szaktekintély. Építési költségekre a városi közgyűlés 400,000 frtot vett föl a nagykölesön keretébe; a miniszter pedig a tervek végleges jóváhagyása után 387122 frt. 9 krt. engedélyezett. Ebből 20803 frt. 43 kr. olyan munkákra esik, a melyeket nem bocsátanak árlejtés alá. Pályázatra összesen 366,318 frt 66 kr. értékű munka megy. Ezért előállítandó lesz egy tisztalak és egy törzsépület (egy-egy emeletesek), négy legénységi épület (egy-egy emeletesek), egy konyha, egy tornaépület, egy fogház, egy zuhany és mosókonyha épület, egy kocsiszín, összesen tizenegy új épület; továbbá a meglévő régi egy emeletes laktanya átalaki-

tandó altiszti lakostani földszinttárrá. Ugyanezen dák, kerítések, cs Kutak építése, udv Föld és kőmives

182.262, ácsmunka öntött vasneműek munkákra 19.326 19.223, lakatos munkák között csoportnak 1894.

A laktanyában két zászlóalj, a helyt az ezred belvárosban lévő kaszárnyák felszámolására más czélokra ért

— **Áruk bészapban.** A rendszerint a m. kir. hurezolhatása mebből jelenleg kitilt vonországra meg és halzsir, faggyú óc-ka zsák, mind gonya be nem sz

— **Kossuth** berben tartott vátát, melylyel Na Kossuth-utczára v ma foganatosított mátol fogva ott véselt aranyozott

— **Színház** fordulóját Bánk a debreczeni színi a nemzeti színház nagyon merészne lalkozást, melyet se Tompa K Bánk Bán eljáts fellépéséhez keve elején valóságos lással, később r szaválás minden P e t e r d y S á n ván. hatalmas a a két felvonásba midőn Bánkná vedély és Tomp vetve kiesett a teljes szavallásb teljes, izmos ala midőn az össze király helyett szemben állott, megátkozta s a nummal is. Kité egyszer adott e siker jutalmazta felvonásban nem többször aratott estéi közé szán

Peterdy S itésében igen pít, már pedig a békételen ma volt Balassa és rudist Szilágyi ta, egyik sem alakítása ellen Eszti (Thuring nyira megcsont volna, mert ez Bánk elcsutja atlansággal vá adás ilyen ke miért Peterdy

— **Iparh** Az ipartörvény minden elsőfok (kereskedők) s sági megbízott megbízottak te ssa határozz

tandó altiszti lakásokká és kantinehelyiséggé, a mostani földszintes legénységi épület pótraktárrá. Ugyanezen összegből állítandók elő a járdák, kerítések, csatornák, szemét és hamutartók. Kutak építése, udvarrendezés nem adatik vállalatba. Föld és kőmives munkákra (krajczárok nélkül) 182.262, ácsmunkára 31.712, vasgerendák és öntött vasneműek szállítására 27.673, bádigos munkákra 19.326, cement és beton munkára 19.228, lakatos munkára 17.455, asztalos munkára 17.046 frt esik. A többi egyéb kisebb munkák között oszlik meg. Az egész épület-csoportnak 1894. jul. 30-ára kell készen lenni. A laktanyában elhelyezhető lesz: az ezredtörzs, két zászlóalj, a kiegészítő- és a pótkeret. Mielőtt az ezred az új laktanyát elfoglalhatja, a belvárosban lévő Kovács-, Oláh- és Tóth nevű kaszárnyák felszabadulnak s ezek tágas telkeit más czélokra értékesítheti a város.

Áruk bevételének eltöltése Horvátországban. A rendőrkapitány közölni teszi, miszerint a m. kir. kormány által a kolera tova huzsolgatása meggátolása czéljából a forgalomból jelenleg kitiltott árukon kívül, Horváth-Szlavonországba még a köve kezű áruk: u. m. disznó és halzsír, faggyu, szalonna, jutta, szalámi, sódar, ócska zsák, mindenféle gyapju, sárga répa, burgonya be nem szállítható.

Kossuth-utca címtáblája. A szeptemberben tartott városi közgyűlés azt a határozatot, melylyel Nagy- és Kis Czegléd-utca nevét Kossuth-utczára változtatta át, a tanács tényleg ma fogantatosította. Az utca felső- és alsó-végén mártól fogva ott ragyog a vörös márványtáblára vésett aranyozott név: „Kossuth-utca.”

Színház. Katona József halálának évfordulóját Bánk Bán színrehozásával ünnepelte a debreczeni színház. Bánk Bán előadása még a nemzeti színházban is nehéz és éppen azért nagyon merésznek tartotta mindenki azt a vállalkozást, melyet szintársulatunk lyrai szerelme Tompa Kálmán tett, a ki vállalkozott Bánk Bán eljátszására. Buzgalma dicséretes, de fellépéséhez kevés reményt fűztünk. A darab elején valóságos Mátyás diák volt papos szavallással, később rómeói ömlengésekkel, a modoros szavallás minden hibájával. Valósággal eltörpült Peterdy Sándor mellett, a ki Peturt játszván, hatalmas alakjával, természetesen beszédével a két felvonásban sokkal felette állott. Később, midőn Bánknál magasabb fokra hágott a szenvedély és Tompa mintegy lelke sugallatát követve kiesett a modorosságából, a papos, keneteljes szavallásból, meglepte a közönséget erőteljes, izmos alakításával. Ilyen jelenete volt, midőn az összeesküvők közt leigazza Peturt a király helyettesítésével, midőn Gerdrudissal szemben állott, majd midőn az elfutott Ottót megátkozta s a gyilkolást elköveti. Birta organummal is. Kitérései sikerültek s hangja csak egyszer adott egy kis gixert. Kitarását tehát siker jutalmazta, mert míg az első és második felvonásban nem tetszett, a többi felvonásokban többször aratott tapsot s e nehéz estét sikerült estéi közé számíthatja.

Peterdy Sándor a magyar hősök személyesítésében igen jó szokott lenni, ha tudja szerepét, már pedig tudta. Kapott is számos tapsot a békételen magyar szerepéért. Kitűnő Biberach volt Balassa és elég jó Tiborcz Püspöki. Gertrudist Szilágyiné, Melindát Angyal Ilus játszotta, egyik sem tevény nagy hatást, bár Angyal alakítása ellen kifogás nem tehető. Aporkay Eszti (Thuringiai leány) szerepét, ha már annyira megcsontították, egészen ki is hagyhatták volna, mert ez a leány csak arra való, hogy Bánk elcsúszja s e miatt a királyné lovagi atlansággal vádolhassa Bánk Bánt. Az összeladás ilyen kerekdedségét nem vártuk s a miért Peterdy rendezőt illeti a dicséret.

Iparhatósági megbízottak választása. Az ipartörvény 169. és 172. §-ai értelmében minden elsőfoku iparhatóság mellé az iparosok (kereskedők) által minden évben 20 iparhatósági megbízott választandó, mely iparhatósági megbízottak feladatát a hivatott törvény 168. §-a határozza meg; miután pedig Debreczen

sz. kir. város egyszersmind Hajdumegye b. u. városi járás főszolgabírójának mint szintén elsőfoku iparhatóságnak székhelye is, úgy a rendőr-főkapitány, mint elsőfoku iparhatóság, valamint az említett főszolgabíró mellé is a debreczeni iparosok (kereskedők) által és közülök lesz megválasztandó a 20—20 iparhatósági megbízott.

Az iparhatósági megbízottak választására jogosult mindazon debreczeni iparos és kereskedő, kiknek neve az iparhatóság által összeállított lajstromban előfordul; megválasztható pedig az említett összeírásban foglalt oly iparos és kereskedő, ki a folyó 1892. évben legalább 10 frt III-ad osztályu kereseti adót fizet.

A Debreczenben székelő mindkét iparhatóság mellé választandó 20—20 iparhatósági megbízottnak iparosok és kereskedők szerinti számaránya, tekintettel azon sokoldalú és terhes kötelezettségekre, melyeket különösen az iparos osztálybeli iparhatósági megbízottnak teljesíteni kell és tekintettel különösen arra, hogy a városunkban és Hajdumegyének szó alatti b. u. városi járásában leginkább folytatott iparágakra legalább egy-egy szakiparosnak az iparhatósági megbízottak közt szükségesképen helyet kell foglalnia, akképen volt megápitandó, hogy miként a legközelebbi választás alkalmából is történt, az iparos osztályból 18—18, a kereskedő osztályból pedig 2—2 iparhatósági megbízott kerüljön ki.

A választó és megválasztható iparosok és kereskedők névjegyzéke külön-külön összeállítván, folyó évi november 10-től számított 8 napon keresztül a czegléd-utcai Komáromi-féle háznál levő rendőr-kapitányság iparügyi osztályában a délelőtti hivatalos órák alatt közzesemlére kitétetnek; az ezek elleni felszólalások folyó évi decz. 10 ig az elsőfoku iparhatósághoz írásban benyújtandók, ezek felett a tekintetes városi tanács mint II-odfoku iparhatóság végérvényesen dönt és a névjegyzékek a hozott II-odfoku határozatoknak megfelelőleg kiigazítatnak.

A választás ideje és helye 1892. évi deczember hó 16-ik napja, az iparügyi osztálynál tüzetik ki, a midőn és a hol a választás oly módoz történend, hogy az illető helybeli választóképes iparosok, a megválasztható szintén helybeli iparosok közül, a jelen hirdetménynyel egyidejűleg szintén kihordott szavazó lapban 18—18 egyént név- és foglalkozás szerint megjelölve beírván, a lapot a megjelölt napon és helyen, délelőtt 10—12 és délután 2—6 óráig benyújtják; hasonlóképen járnak el a kereskedők is, csak hogy azon különbséggel, hogy azok az illető szavazási lapra csak 2—2 kereskedő nevét jegyzik fel.

A beérkezendő választási lapokban előforduló és a megválasztásra képesítettnek talált egyének nevei összeszámláltván, az aránylag legtöbbször bejegyzett iparosok közül 36, és a kereskedők közül 4, megválasztott iparhatósági megbízottnak fognak tekintetni és neveik köz tudomásra hozatnak; működésük 1893. év 1-ső napjától egy évre terjed; a választás vissza nem utasítható kivéve ha valaki egy ént — mint iparhatósági megbízott — már működött; különös tekintetet érdemlő kivételek esetén az időleges felmentés az ipar- és kereskedelmi kamara véleménye alapján a II-odfoku iparhatóság által megadható: ha az iparhatósági megbízottak teendőiket a törvény értelmében nem teljesítik, a hibás vagy mulasztó megbízottat a másodfoku iparhatóság 100 forint erejéig megbírsághozhatja. Boczkó Sámuel rendőr-főkapitány, mint I. foku iparhatóság hivatalosan felszólítja az illető iparosokat és kereskedőket, hogy az ipartörvénynek az iparhatósági megbízottakra vonatkozó fontos intézkedései fogantatosítását oly egyének megválasztása által igyekezzenek elősegíteni, kikről a törvényben előirt feladatok teljesítése iránti ügybuzgalom és érdeklődés feltehető.

A szombati előadás az aradi színügyi bizottság tiszteletére a „Boszorkányvár” két felvonásának változása kerül színre. Mint már jeleztük, az aradiak ma d. u. a 3 óra 9 perczkor érkező vonattal jöttek és pedig a következők: dr. Barabás Béla gyomai országgy. képviselő színügyi biz. tag, dr. Avary Ferenc

Tisza Lajos hírlapíró színügyi biz. tag, E. Illés László színügyi biz. tag, Simay István iskolafelügyelő, Szöllőssy János hírlapíró képezdei tanár.

A filozófiai fakultás a zsinati bizottság előtt. A református zsinat egyetemi-bizottsága Tisza Kálmán elnökle alatt tartotta szerdán első ülését, melyen a debreczeni filozófiai sa kolozsvári theologiai fakultás ügyében tett jelentéseket. A tiszántul-egyházkerület nevében Tóth Sámuel jelentette, hogy a debreczeni főiskola mellett fel lehet állítani a tanárképző filozófiai fakultást, mi helyt még négy katedra költségeiről, vagyis évi 8000 frtről gondoskodtak. Az erdélyi egyházkerület nevében Szász Domokos jelentette, hogy Kolozsvárott a theologiai fakultás számára megfelelő épület és berendezés, valamint konviktus is van, úgy hogy mindössze három katedra költségeit kell még fedezni. A jelentések tárgyalására Szász Károly püspök elnökle alatt egy albizottságot választottak, melynek tagjai: Szász Domokos, Tóth Sámuel, Kiss Albert és Décsey Lajos, kik véleményes jelentést fognak a dolgról a szombaton tartandó újabb bizottsági ülésen előterjeszteni.

Spiegel Miksa lapunk mai számában foglalt hirdetésére felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét.

Külső használatra. Testrészek fájdalmi csuzos és közvévűes bajok és minden nemű gyuladások a „Moll féle francia bor-szesz” szel gyógyittatnah biztos sikerrel. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kérendő az ö gyári jelvényével és aláírásával. Az ár és raktár lapunk mai hirdetésében látható.

Legujabb.

A helyzet.

Mint Bécsből írják, a magyar miniszterválság ügyében ma még nem történt meg a döntés. A kihallgatások ő felségénél 4 óráig tartottak. Első sorban a király Szapáry Gyula grófot fogadta, a ki a kótmányos felfogás szerint utódját is a király előtt javaslatba hozta. A király azután Tisza Kálmánt fogadta. — Kihallgatása háromnegyed órán át tartott, — amely alatt a politikai helyzetéről referált. Ez alkalommal, mint hírlik, nemcsak az egyházpolitikai kérdésekre szorítkozott, hanem általában ecsetelte a jelenlegi helyzetet és a követendő politika irányát, amely a tegnapi nyilatkozatok szerint is más mint szabadelvű nem lehet. Bánffy Dezső báró következtet ezután, akinek kihallgatása azonban csak rövid ideig tartott; a képviselőház elnöke felhívta az uralkodó figyelmét négy férfura, kik egy kabinet megalakításánál tekintetbe jöhetnének. Ő felsége ezután Széll Kálmánt fogadta, akinek kihallgatása teljes egy órán át tartott. Széll a helyzetet ő felsége előtt komolynak jellemezte és ennek benyomása alatt távozott is, anélkül, hogy kihallgatása a szituációban bármi változást eredményezett volna.

Azon tényben, hogy a fogadtatások sorrendjét utólag megváltoztatták és hogy Wekerle pénzügyminiszter egyáltalán csak holnap délelőtt jelenik meg ő felsége előtt, visszatérőzódik a helyzet komolysága.

Az eddigi benyomások után itélve, az új kabinet megalakítására nézve komoly jelöltül csakis Wekerle miniszter jöhet tekintetbe.

Vegyes hírek.

*** A kolera Budapesten.** Tegnap éjjeltől déli 12 óráig a pesti barakkórházban 1 beteget vettek fel. Ez idő alatt meghalt 1 beteg. November hó 8-ának éjjeli 12 órájától 9-ének éjjeli 12 órájáig 9 megbetegedés és 2 halálos fordult elő a főváros területén. Gyógyultan elbocsátottak 7 beteget. Az előző 24 órához képest tehát egygyel több betegedés, de hárommal kevesebb halálos fordult elő.

* **Nagy csillaghullás.** 1826-ban fedezte fel Biela Vilmos osztrák katonatiszt a nevére elnevezett üstökös, mely aztán nagyon sokat beszélt magáról a tudományos világban. Először is feltűnt az által, hogy nagyon rövid pályája volt melyet 66 év alatt körülfutott. 1845-ben pedig szétszakadt két üstökössé s 1852-ben egészen eltűnt. Annak idején még attól is féltek, hogy az üstökös, melynek pályája nagyon közel van a föld pályájához, össze fog ütközni a földdel. Később a csillagászok megmagyarázták az eltűnést egy nagyon valószínű föltevés-sel. Ez tudniillik az, hogy valamint 1845-ben szétszakadt az üstökös két darabra, úgy azóta is folyvást fokozott mértékben bomlott a teste s feloszlott apró különálló részecskékre, melyek most mint felhőnek látszó csillagraj keringenek a nap körül. Ha a szétszakadt üstökös megtartja természetét, a részecskéknél folyvást bomlani kell, mialatt a csillagraj felhője folyvást nő terjedelemben s hamarabb jön érintkezésbe a földdel, mint az aránylag nem nagy üstökös. Ilyen találkozások nyilván történtek is már 1872-ben és 1885-ben, mindig november 27-én, a mikor gyönyörű hullócsillagok alakjában tűnt fel előttünk a pusztuló üstökös. Ha azóta még nem oszlott fel egészen láthatatlan részecskékre a Biela-féle üstökös, akkor csillagrajának ebben az évben kell visszatérni s ekkor e hó 27-én vagy már néhány nappal előbb megint gyönyörű csillaghullást látunk, feltéve, hogy a felhők nem takarják el előlünk a tűneményt.

* **Krisis a színészvilágban.** A világot jelentő deszkák művésznépét is utólrta a krízis. Ez pedig úgy történt, hogy az az ur, a ki jól szervezett tapsoló seregével buzgó előmozdítója a színházi sikereknek és egyúttal jószívű, bár kissé talán kisegítőjük a művészeknek „anyagi zavarokból”, maga is jelentékeny anyagi szorultságba jutott. Mivel pedig, mint az „Egyetértés” írja, a nemzeti színház és az operaház tagjainál nem kevesebb, mint 218,000 frt váltókövetelése van, e váltókat most már a legelső lejáratnál meg kell fizetni. Ez hatalmas paniqueot keltett Thalia mindkét templomában, melynek egyes papnői vagy papjai huszonnyolc-, harminczkét-, sőt harmincznyolcezer forinttal tartoznak. A színészek összkérvényt terjesztettek föl a belügyminiszteriumhoz, azt kérve, hogy a miniszterium fizesse ki a 218,000 frt adósságukat s ők egyetemleges kötelezettséget vállalnak az állammal szemben, hogy a pénzt tíz év alatt visszafizetik.

* **Dr. Köhn hercegérsek.** Dr. Köhn Tivadart egy olmtüzi érseki helynököt tegnapelőtt érsekké választották. Az új egyházi méltóság zsidó nagyszülőktől származott. Egy verzió szerint ő maga is zsidó volt és kora ifjúságában tért keresztény hitre; ez a verzió azonban valótlan. Bécsi egyházi körök nagy meglepetéssel fogadták a választás eredményét, mert Kohnt nem emlegették volt jelöltként. — Konh morvaországi, Bresnitzben született; paraszt emberek voltak a szülei: atyját Józsefnek, anyját Veronikának hívták. Utóbbi hának nő volt és vezeték nevén Hanickának hívták. Bresnitzben végezte a gimnáziumot és midőn egy bérmaut alkalmával mint irodaiszázgató Strasnitzba kísérté az érseket, meglátogatta a parasztokat, kiknél szegény diák korában lakott. Köhn az olmtüzi teológiai fakultáson az egyházjog tanára volt és korra nézve a legifjabb kanonok. A csehek azért számítják magukénak, mert sokat irt cseh lapokba.

CSARNOK.

A kritika.

— Egy színész naplójából. —
Egy szép őszi éjszakán, midőn hazafelé ballagva gyönyörködtem a csillagos menyboltozat nagyszerűségén, egy keskeny utczába fordulva, a sarokház előtt egy félig nyílt ablakon kevesztül nevet hallott m említeni, mely hangos kacagás közepette valóságos vita tárgyát képezte a szebbik nem társalgásának.
Nem vagyok kíváncsi, oh nem! — legjobb tanubizonyságot tehetnék hitelezőim, midőn

1-én és 16-án a számlával beállítanak ezért vagy amazért a követelésért; de mégis egy, az én nevemmel foglalkozó hölgykoszoru társalgásának tanuja lenni, habár hivatalosan is, — ez a gondolat mégis felkelté érdeklődésemet

Hallgatózzunk!

— Már akármit beszélsz Mimi, szakállal sokkal jobban nézett ki, arca férfiasabb, hódítóbb, alakja megnyerőbb, mosolya igézőbb s a mi a fő, a szerep maga megkívánja annak létezését.

— Ki mondta ezt neked Irén? Én már mástól is láttam e szerepet és az a más is ép úgy fogta fel, mint Morzsa ur, a má-odik felvonásban csup az arc, pelyhedző bajusz és... hiába, költői kifejezést a szemeknek csak is a csupasz arcz kölcsönöz. milyen ingerlő meztelenül a nyak, mennyivel szebb formája van az ajaknak, — oh, hiszen a szakáll alatt e sok előny teljesen elvész.

— Ismét Bélát látod magad előtt? persze egy III-ad osztályu réalistának nem is igen lehet szakálla.

— Irén, már ismét személyeskedésre viszed a dolgot!

— Te vagy az oka!

E perczben a hangos szóváltás közé más női hangok is vegyülének, a melyek összesége oly pokoli lármává fejlődött, hogy kénytelenítve voltam egy pillanatra elhagyni az ablakot, mely alatt csekély személyiségem hangos kritikáját ellestem.

— Elbuvtam az átellenben lévő kapu alá annyival is inkább, mert két, a járda szélességével megbarátkozni épen nem tudó — egyén közeledett felém.

— Mit szól komé ahhoz a koldushoz, a ki olyan szépen dalolt a theátrumban?

— No hallja kend, akkor még nem halotta dalolni a Nagyságos ur Gyurka kocsisát, annak sokkal fontosabb, hangosabb hangja van, hisz ezt a komédiást némelykor nem is lehetett hallani, olyan csendesen dalolt, a Gyurka tud orditani, — némelykor sokszor mikor leszopja magát, hármat agyondanól ily komédiást az al a mindig bírral áztatott torkával.

A két önállótan kritikus távozta után, visszasiettem az ablak alá, hogy tovább hallgassam a szép nőknek véleménykülönbségét, kiknek bájos arczát a beeresztett irigy függöny egy pillanatra sem engedé láthatni.

Csend volt, egy-egy megszakított sóhaj és egy-egy elszalasztott fohász üté meg hallérzékeimet... csak nem sirnak?... miattam?... Sirtak.

Női könnyek miattam?... talán egy boldog menyasszonynak, vagy épen férjes nőnek csavartam el fejét hódító szépségem által és most egy meggondolatlan maszki miatt, a végromlásba döntöttem el boldog anyának készülő menyasszonyt?! Nem! Ez sok! Ezentul még Erminiót is kopaszán és ragasztott orral fogom játszani: én miattam ugyan nem lesz több családi perpatvar.

Már egy lovagias (?) tetten törtem fejemet, midőn rémeszméim gyors áradásának gátat vetett egy becsapott ajtó, mely ismét elejét vette a megszakadt társalgásnak.

— Azt mondta Irén...

— Azt mondta Mimi...

— Csend! — mit lármáznak oly éke lenül?

— Azt mondta Irén, hogy Morzsa szebb szakállal, mint a nélkül...

— Igaza is volt Irénnek, látszik, hogy jobb izlése van, mint magának; hát ki is volna kíváncsi arra a másfél fogára, nekem ugyan nem tetszik addig, míg legalább tizenegy fogat nem tétet be magának.

— Kigyó! — gondoltam magamban — bárki vagy, elevenemre találtál!

— Én fogait nem is vettem észre.

— Persze, a hol nincs, ott ne keress!

— Látod Mimi, még is igazam volt!

— Különbben mi közük maguknak a férfi

megítéléséhez? jobb lesz, ha aludni mennek, hogy reggel el ne késsenek a varróból.

— A varróból?! — és én ilyen kis csibék miatt loptam meg fél éjszakámat!... Oh női erkölcs! oh anyám! Oh, haza!... gyereink haza.

— Jean a reggelinet és a helybeli lapokat!

„D. K.”... Színház. — Ehe megvan lássuk csak!... Morzsa különösen a II-ik felvonásbeli belépőjével ért el nagy hatást, hangja imponált, csak ne mozogna annyi sokat: még jó színész válhatnék belőle.

„N. T. Z.” Morzsa hangjában ma volt valami különös, a mi bántólag hatott a füle, azért is ejté el tökéletesen a II-ik felvonásbeli belépőjét, aztán az az örökös mozdulatlanság szinte idegessé teszi a nézőt. — Na, tessék, ennek meg nem mozogok sokat.

Lássuk tovább a többi lapot: „T. Z.” Morzsa szépen énekelt, kitűnően játszott. — De kedves ember ez a kritikus!

— Morzsa urhoz van szerencsém?

— Igen, én vagyok.

— E levelet hoztam, válasz jön rá.

„Imádotl herczegem!... haj, haj! — Tegnap oly kedvesen nézett ki, hogy nem bírva ártatlanul dobogó szívemnek parancsolni, megvallom, hogy imádom önt, s ha ön csak egy kissé létezményét sejdíti szíve pitvarában azon érzeménynek, melynek neve szerelem, úgy legyen ma ott, hol a városi tanács leginkább sajnálja a világitást s hol az ember élete teljes risico! — Nagy faszor, közvetlen a belváros mellett; vagy még közelebb lenne a „dom“-téri artézikut sátra, melyre ebben a ko erás világban a városi tanács legnagyobb tisztaságot fordít; — itt, vagy ott várja önt igen bussa. Silfid Georgina.

NB. A világitást se jöjjön ott, hol kövezet van, mert lábának biztosan baja esik.

Alig várva az estét, megjelentem a tizedik fa a att, hol már rejtélyes szerelmesem várt, s hova véletlenül egy villanylámpa is eltévedt.

Függöny — illetve fátyol fel! — A vén mosonó a számlával! Tableux... Függöny gyorsan!... Én villangyosan el!

Nótás Imre.

Debreczeni Városi színház.

I. Idénybérlet 37. szám. II. Kis bérlet 17. szám

Páratlan Páratlan.

Ma Pénteken 1892. November hó 11-én:

bérlet folyamban:

THERMIDOR.

Francia szimü.

Holnap Szombaton 1892. November hó 12-én:

bérlet folyamban:

Boszorkányvár.

II. és III. felvonása.

Ezt megelőzi:

A CSIKÓS, I-ső felvonásának változása.

Színházi műsor.

Vasárnap 13-án: Boszorkányvár.

Nyilt-tér*)

Fekete, fehér és színes selymek 45-kr.-tól egész 16 frt 65 kr.-ig, sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben, szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végeken is postabér- és vámmentesen Henneberg G. (csász. és kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordultával küldetnek. — Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyegragasztandó. (1)

kerestetik eg
lóheremagot
mából kicsé
A gép ez id
gozik. Rész
kicsévelt sze

Bővebb

Hugó gépg

○○○

Dr. F.

= gy

lakik. N

Rendel: a

○○○

Nincs

ten továbbá I
ezenben: R
Ödön és Tóth
Postai

SE

gépgy

ki sza

gyorsfu

ben

50

fur

ajánlja

A megr

és gyor

egé

s a kia

Bővebb

me

Sze

Péterf

d

Lóheremag rész-csèplés

kerestetik egy csèplógép részére, mely a lóheremagot **egyszeri** műveletben a szalmából kicsépli és a gubóból kidörzsöli. A gép ez idő szerint Biharmegyében dolgozik. Részcsèplési díj: 10 százaléka a kicséplelt szemnek.

Bővebb értesítéssel szolgál **Graepel Hugó** gépgyáros Budapesten.

Dr. Fráter Imre

= gyermekorvos =
lakik. Nagyvárad-utca 2122.

Rendel: a napnak bármely órájában.

Nincs többé köhögés.

Mell és tüdőbaj ellen.

Dr. med. FÁYKIS

Szepesi kárpáti növénykivonata
Egy üveg ára használati utasítással 75 kr. **CZUKORKA** 1 dobozzal 35 kr 1 csomag 20 kr. **THEA** Egy csomaggal 50 kr. kis 25 kr. Tizenöt év óta legjobb eredménnyel használtak köhögés rekedtség, katarrhus, hörghurut, náthaláz (influenza), szűk-mellűség, tüdőgyulladás stb. ellen. Eredetiben kapható **Fáykiss József** „nagy Kri-tóf”-hoz címzett gyógyszerárában Budapesten továbbá Dr. Török Józsefnél, király u. 12. Debreczenben: Rotschnek Emil Tamásy Béla Balázs Ödön és Tóth Béla gyógyszerész uraknál. 1 Postai megrendelések azonnal eszközölkötenek

SEIDL GYULA

gépgyáros és kutfuró-mester
ki szabadalmazott víznyomású gyorsfuró készülékével Debreczenben és vidékén 2 év alatt

50 jó ivóvizet

szolgáltató

furt kutat készített

ajánlja magát a tisztelt közönség b. pártfogásába.

A megrendeléseket jutányos árban és gyorsan fogantositja, szavatol

egészséges jó ivóvizért

s a kialakult ár csakis ez esetben fizetendő.

Bővebb felvilágosítással szolgál és megrendeléseket elfogad

Szepessy Gusztáv

Péterfia, ajtó-utca 852. sz. délelőtt 10 órától 12-ig.

A debreczeni agyag- és porcellán kályhagyár

a hazai kályhák között eddig legjobb fűtőképeségű és igen tetszetős külsejű

cserepkályhái

kaphatók gyári áron, díjmentesen a házhoz szállítva és felállítva

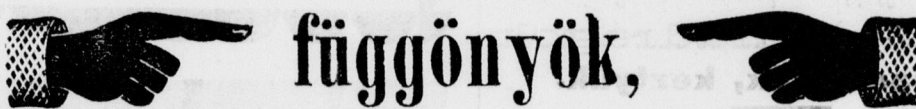
Lichtenstein József

vaskereskedőnél

DEBRECZENBEN, Piac- és Czegléd-utca sarkán, a Debr. első tararékpénztár épületében, aki árlappal is kívánatra ingyen szolgál.

Ugyanott dúsan felszerelt raktárában kaphatók gyári áron a legkittünőbb minőségű vaskályhák fa és szén fűtésre, mindennemű gazdasági, épület s. t. b. felszerelések, különösen nagy raktár gyári áron takarékkonyhákban és tűzhelyekben, konyhafelszerelésekben és főzőedény kben.

SZŐNYEGEK,

függönyök,

ágy- és asztal-terítők

butorszövetek, viaszkos vásznak

nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI

cégnél.

Magyar általános kőszén bánya részvénytársulat,

Ajánlja a t. malom-, szeszgyár- és csèplőgéptulajdonos uraknak, valamint szobafűtésre legjobb minőségű

czenteri és királdi

vegyes, akna- és darabos szenét

egész kocsirakományokban Czenter és Putnok állomásokról szállítva.

Megrendelések intézendők

a magyar általános kőszénbánya részvénytársulathoz

Budapest, V., bálvány-utca 8.

